

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie o sygn. akt I C 991/18 z powództwa M. K. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę:

1. uchylił wyrok zaoczny Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 16 listopada 2018 roku sygn. I C 991/18,

2. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. K. kwotę 25 000 złotych tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od dnia 13 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

3. zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz M. K. rentę w wysokości 325 złotych miesięcznie płatną w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca począwszy od sierpnia 2013 roku i na przyszłość z odsetkami:

a. ustawowymi od kwot po 325 złotych tytułem renty za miesiące od sierpnia 2013 roku do czerwca 2014 roku - od dnia 13 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b. ustawowymi od kwot po 325 złotych miesięcznie tytułem renty za miesiące od lipca 2014 roku do grudnia 2015 roku - od 11-go dnia każdego miesiąca do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

c. ustawowymi za opóźnienie od kwot po 325 złotych miesięcznie tytułem renty za okres od stycznia 2016 roku do października 2019 roku - od 11-go dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty;

4. oddalił powództwo w pozostałym zakresie,

5. zasądził od M. K. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę (...),66 tytułem zwrotu kosztów procesu;

6. nakazał pobrać od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi kwotę 1421,70 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Apelacje od opisanego orzeczenia złożył pozwany zaskarżając je w części tj. co do punktów 2, 3 w całości i punktów dotyczących kosztów procesu, a więc 5 oraz 6. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie:

I. przepisów prawa materialnego:

1. art. 819 § 1 k.c. w zw. z art. 819 § 4 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie, i uznanie, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczeń powódki, zawartych w pozwie z dnia 27 lipca 2018 r., choć bieg przedawnienia przestał biec w lipcu 2017 r., a ponowne zgłoszenie miało miejsce w październiku 2017 r., zatem pomijając fakt, że zdaniem pozwanego drugie zgłoszenie tego samego roszczenia nie przerywa biegu przedawnienia, nie można uznać przerwania biegu terminu przedawnienia, który przestał biec,

2. art. 5 k.c. w zw. z art. 819 § k.c. w zw. art. 819 § 4 k.c. poprzez jego nie zastosowanie i nie uznanie, że powódka chciała dokonać przedłużenia terminu przedawnienia wbrew wszelkim regułom interpretacyjnym, prowadząc do sytuacji, w której podmiot stosunków cywilnoprawnych może bez żadnych ograniczeń odsuwać koniec biegu okresu przedawnienia roszczeń, które mu przysługują,

3. art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (dalej: ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych)

przez ich błędne zastosowanie i w konsekwencji uznanie, że odsetki od kwoty zadośćuczynienia należy zasądzić od daty wcześniejszej niż dzień wyrokowania.

II. przepisów prawa procesowego:

1. art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c., poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, iż powódka udowodniła, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczeń powódki zawartych w pozwie z dnia 27 lipca 2018 r;
2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż pomimo przedłożenia przez pozwanego jednoznacznych i niekwestionowanych dowodów, w przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczeń powódki zawartych w pozwie z dnia 27 lipca 2018 r.

W oparciu o zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa wobec pozwanego w całości, tj. także w zakresie:

- a) kwoty 25.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od dnia 13 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
- b) renty w wysokości 325,00 złotych miesięcznie płatną w terminie do 10-go dnia każdego miesiąca począwszy od sierpnia 2013 roku i na przyszłość z odsetkami:
 - i. ustawowymi od kwot po 325,00 złotych tytułem renty za miesiące od sierpnia 2013 roku do czerwca 2014 roku - od dnia 13 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
 - ii. ustawowymi od kwot po 325,00 złotych miesięcznie tytułem renty za miesiące od lipca 2014 roku do grudnia 2015 roku - od 11 dnia każdego miesiąca do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
- (...). ustawowymi za opóźnienie od kwot po 325 złotych miesięcznie tytułem renty za okres od stycznia 2016 roku do października 2019 roku - od 11 dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty zasądzenie od powoda ad. 1 na rzecz pozwanego kosztów procesu za I oraz za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,
- c) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu za I oraz za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;
- d) przeprowadzenie rozprawy;
- e) przedstawienie Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego, na podstawie art. 390 ust. 1 k.p.c., celem rozstrzygnięcia:
 - czy ponowne wydanie takiej samej decyzji przez ubezpieczyciela, w wyniku ponownego zgłoszenia ubezpieczycielowi tego samego roszczenia, kolejny raz przerywa bieg przedawnienia, w zakresie regulacji zawartej w art. 819 § 4 k.c.
 - czy możliwe jest przerwanie biegu terminu przedawnienia, który przestał już biec.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne i rozważania dokonane przez Sąd Rejonowy i uznaje je za własne.

W zakresie podniesionego naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez błędne w ocenie skarżącego przyjęcie, iż w przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia powódki. Jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie skuteczne postawienie zarzutu naruszenia wskazanego przepisu dotyczącego zasad oceny dowodów - wymaga wykazania, że ocena ta została dokonana w sposób rażąco wadliwy lub oczywiście błędny, uchybiający zasadom logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Natomiast sam zarzut nie może ograniczać się jedynie do zaprezentowania własnego przekonania o innej wadze i wiarygodności przeprowadzonych dowodów, czy też przedstawienia własnej wersji stanu faktycznego sprawy (orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 1998 roku, sygn. akt II CKN 4/98, niepubl.; z dnia 5 sierpnia 1999 roku, sygn. akt II UKN 76/99, z dnia 14 stycznia 2000 roku, sygn. akt I CKN 1169/99, z dnia 10 kwietnia 2000 roku, sygn. akt V CKN 17/00, L.). Mając to na uwadze nie sposób zgodzić się ze skarżącym jakoby przedstawione przez niego dowody niezbicie dowodziły, iż w kontrolowanej sprawie doszło do przedawnienia roszczenia powódki o czym szerzej w następnym akapicie.

Za niezasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 819 § 1 i 4 k.c. zmierzający do wykazania, iż w sprawie doszło do przedawnienia roszczenia powódki. Skarżący wskazuje iż jego zdaniem doszło do przedawnienia roszczenia a z uwagi na fakt, iż pismem z 16 lipca 2014 r. odmówił wypłaty świadczenia tytułem zadośćuczynienia za śmierć męża, zwrotu kosztów pogrzebu oraz przyznania renty tym samym uznał ten dzień za moment przerywający bieg przedawnienia, który zaczął biec na nowo by ostatecznie przedawnić się w lipcu 2017 r., co w jego ocenie czyni roszczenie powódki o zadośćuczynienie zgłoszone pozwanemu w październiku 2017 r. za przedawnione. Na poparcie swojego stanowiska skarżący prezentuje orzecznictwo zgodnie z którym ponowne zgłoszenie roszczenia pozwanemu po otrzymaniu decyzji pozwanego w tym przedmiocie nie przerywa biegu przedawnienia (np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 25.07.2012 r. sygn. V ACa 251/13 czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 23.02.2018 r. sygn. I ACa 871/17). Do tożsamego wniosku ma w ocenie pozwanego prowadzić również wykładnia językowa art. 819 § 4 k.c, który stanowi - bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia. Regulacja ta ma zdaniem pozwanego świadczyć iż przedawnienie przerywa się i rozpoczyna biec na nowo od momenty otrzymania przez poszkodowanego pierwszego oświadczenia zakładu ubezpieczeń, a wszelkie odwołania od tej decyzji, ponowne zgłoszenia wypłaty zadośćuczynienia ma nie mieć wpływu na bieg przedawnienia .

Skarżący jednak traci z pola widzenia fakt, iż przepis art. 819 § 4 k.c. sformułowany jest ogólnie i dotyczy przerwy biegu przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela bez jakichkolwiek wyłączeń i wskazuje dzień rozpoczęcia biegu przedawnienia na nowo. Przerwa biegu przedawnienia dotyczy zatem wszelkich określonych w tym przepisie roszczeń kierowanych do ubezpieczyciela, a nie tylko roszczeń wynikających z umowy ubezpieczenia. Celowość kryje się w ochronie słabszej strony tej relacji prawnej, pokrzywdzonej zdarzeniem spowodowanym przez sprawcę objętego ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 27.11.2018 r. sygn. I ACa 54/18). Oczywiście zatem jest, iż celem ustawodawcy była w pierwszej kolejności ochrona poszkodowanego jako stronę z natury rzeczy niewspółmiernie słabszą od ubezpieczyciela. Wobec powyższego należałoby uznać, iż pewne wskazane już wątpliwości wynikające z ogólnego sformułowania zaskarżonego przepisu należy rozstrzygać na korzyść strony słabszej w tym przypadku poszkodowanego. Przekładając to na kanwę sprawy należało uznać, że wszelkie roszczenia powódki zgłaszane pozwanemu w toku postępowania likwidacyjnego należało uznać za czynności przerywające bieg terminu przedawnienia. Co więcej skarżący traci też z pola widzenia fakt, iż powódka wytoczyła przeciwko pozwanemu pierwsze powództwo w czerwcu 2015 r. o zwrot kosztów pogrzebu męża wraz z kosztami opinii biegłego w kwocie 500 zł. Mając choćby to na uwadze i treść art. 123 § 1 pkt 1 k.c. zgodnie z którym bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia tym samym dochodzenie roszczenia związanego z wypadkiem z dnia 7 sierpnia 2013 r. również należało uznać za kolejne zdarzenie przerywające biegu terminu przedawnienia. Warto zauważyć, iż zarówno Sąd I jak i II instancji uznał roszczenie powódki co do zasady, czym rozstrzygnął odpowiedzialność pozwanego za skutki wspomnianego wypadku. Na marginesie wypada stwierdzić, że zgodzić należy

się ze skarżącym, że kwestia związana z problematyką oceny ponownych roszczeń w bieg terminów przedawnienia budzi pewien spór w orzecznictwie, lecz nie zmienia to faktu, iż istnieją orzeczenia przeczące zapatrywaniu skarżącego jak choćby powołany przez powódkę wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 12 lipca 2016 r. (I ACa 50/16), wobec czego należało uznać, że zapatrywanie Sądu I instancji mieściło się w jednej z istniejących linii orzeczniczych w związku z czym nie było podstaw aby zakwestionować możliwości przyjęcia tego stanowiska przez Sąd skoro ma ono wsparcie w części doktryny.

Nie sposób zgodzić się także z zarzutem naruszenia art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych polegającym na błędnym zdaniem skarżącego uznaniu, iż odsetki od zadośćuczynienia należą się za okres poprzedzający dzień wyrokowania. W świetle art. 455 k.c. roszczenie o zadośćuczynienie, jako roszczenie pieniężne - w przypadku braku oznaczenia terminu spełnienia świadczenia - staje się wymagalne z chwilą wezwania do zapłaty. Stąd też odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu należą się już od tej chwili, czemu nie stoi na przeszkodzie to, że wysokość świadczenia jest ostatecznie kształtowana przez sąd. Przewidziana w art. 445 § 1 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności, decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Mimo więc pewnej swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratywny. Wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę, a tym samym i początkowy termin naliczania odsetek za opóźnienie w zapłacie należnego zadośćuczynienia, może się natomiast różnie kształtować w zależności od okoliczności sprawy (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 23.04.2014 r. sygn. I ACa 1378/13). Słusznie zatem Sąd I instancji przyjął, iż powódka zgłaszając swoje roszczenie pozwanemu w dniu 2 maja 2014 r., które zostało mu doręczone w dniu 12 maja 2014 r. rozpoczęła naliczanie 30 dniowego terminu na wypłatę odszkodowania przez pozwanego, w rezultacie Sąd słusznie zasądził odsetki od 13 czerwca 2014 r. kiedy to wspomniany termin na spełnienie świadczenia bezskutecznie upłynął.

Z wymienionych względów Sąd Okręgowy oddalił wywiedzioną apelację na podstawie art. 385 k.p.c. jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego zastosowanie znalazła reguła odpowiedzialności za wynik postępowania w danej instancji, wynikająca z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty w wysokości 1.800 zł złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego ustalone w stosunku do wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 z późn. zm.).